

Edukacja i interpretacja środowiskowa

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

<p>Kierunek studiów ekoturystyka</p> <p>Specjalność -</p> <p>Jednostka organizacyjna Instytut Biologii i Nauk o Ziemi</p> <p>Poziom studiów I stopnia</p> <p>Forma studiów studia stacjonarne</p> <p>Profil studiów ogólnoakademicki</p>	<p>Cykl dydaktyczny 2024/25</p> <p>Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę</p> <p>Języki wykładowe polski</p> <p>Obligatoryjność Obowiązkowy</p> <p>Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe</p>	
<p>Koordynator zajęć</p>	<p>Paweł Kroh</p>	
<p>Prowadzący zajęcia</p>	<p>Paweł Kroh, Agnieszka Świętek</p>	
<p>Okres Semestr 5</p>	<p>Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się Zaliczenie na ocenę</p> <p>Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wykład: 15, Zaliczenie na ocenę • Ćwiczenia laboratoryjne: 30, Zaliczenie bez oceny 	<p>Liczba punktów ECTS 3</p>

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Kurs ma na celu praktyczne zapoznanie studenta z celami, metodami i formami kształcenia w zakresie edukacji środowiskowej odbiorców w różnym wieku i o różnym poziomie kompetencji przyrodniczych. Nadrzędnym celem kształcenia jest nabycie przez studentów wiedzy i umiejętności dotyczącej poprawnego metodycznie i skutecznego przekazywania wiedzy przyrodniczej. Student w ramach kursu poznaje zadania, cele i założenia współczesnej edukacji środowiskowej, kształtuje umiejętności organizowania i prowadzenia działań związanych z formalnymi i nieformalnymi formami i metodami edukacji środowiskowej, służącymi kształtowaniu aktywnych postaw prośrodowiskowych Uczestnik po ukończeniu kursu posiada umiejętność samodzielnego, poprawnego pod względem merytorycznym i dydaktycznym przygotowywania, przeprowadzenia i ewaluacji zajęć z edukacji środowiskowej w formie kameralnej i terenowej.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy:			
W1	Zna współczesne założenia, cele i zadania edukacji środowiskowej	K_W01, K_W20, K_W21	Zaliczenie pisemne, Projekt indywidualny, Projekt grupowy, Udział w dyskusji, Zajęcia terenowe
W2	Omawia strategie, metody kształcenia i środki dydaktyczne stosowane w edukacji środowiskowej	K_W09, K_W16	Zaliczenie pisemne, Projekt indywidualny, Projekt grupowy, Udział w dyskusji, Zajęcia terenowe
W3	Zna cele i zadania instytucji i organizacji wspomagających edukację środowiskową w Polsce	K_W11, K_W20, K_W21	Zaliczenie pisemne, Projekt indywidualny, Projekt grupowy, Udział w dyskusji, Zajęcia terenowe
W4	Zna zasady konstrukcji scenariuszy zajęć środowiskowych w formie stacjonarnej i terenowej	K_W08, K_W11, K_W16	Zaliczenie pisemne, Projekt indywidualny, Projekt grupowy, Udział w dyskusji, Zajęcia terenowe
W5	omawia metody i zasady pracy w terenie z osobami w różnym wieku i o różnym poziomie kompetencji	K_W09, K_W11, K_W16	Zaliczenie pisemne, Projekt indywidualny, Projekt grupowy, Udział w dyskusji, Zajęcia terenowe
Umiejętności:			
U1	Analizuje w oparciu o materiały źródłowe, zadania i cele edukacji środowiskowej w odniesieniu do koncepcji i zasad holizmu i personalizmu w nauczaniu-uczeniu się.	K_U02, K_U04, K_U06	Zaliczenie pisemne, Projekt indywidualny, Projekt grupowy, Udział w dyskusji, Zajęcia terenowe

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U2	Potrafi wyszukiwać samodzielnie i prawidłowo dobierać treści do realizacji celów edukacji środowiskowej	K_U02, K_U06	Zaliczenie pisemne, Projekt indywidualny, Projekt grupowy, Udział w dyskusji, Zajęcia terenowe
U3	Projektuje zajęcia stacjonarne i terenowe (wycieczki, lekcje w terenie, ścieżki dydaktyczne) o tematyce środowiskowej dla zróżnicowanych odbiorców, uwzględniając założenia dydaktyczne, aktywizujące metody kształcenia, specyfikę obszaru ich realizacji i zasady bezpieczeństwa.	K_U01, K_U02, K_U04, K_U06	Zaliczenie pisemne, Projekt indywidualny, Projekt grupowy, Udział w dyskusji, Zajęcia terenowe
U4	czynnie uczestniczy w zajęciach terenowych – ścieżce dydaktycznej, krytycznie i refleksyjnie oceniając potencjał dydaktyczny tego typu zajęć	K_U04, K_U06	Zaliczenie pisemne, Projekt indywidualny, Projekt grupowy, Udział w dyskusji, Zajęcia terenowe
Kompetencje społecznych:			
K1	student widzi konieczność prowadzenia edukacji ekologicznej społeczeństwa, zwiększania wrażliwości i świadomości środowiskowej społeczeństwa	K_K07, K_K11, K_K12	Zaliczenie pisemne, Projekt indywidualny, Projekt grupowy, Udział w dyskusji, Zajęcia terenowe
K2	student rozumie, że od poszanowania środowiska przyrodniczego i jego rozumienia przez społeczeństwo zależy jakość życia jego mieszkańców	K_K04, K_K11	Zaliczenie pisemne, Projekt indywidualny, Projekt grupowy, Udział w dyskusji, Zajęcia terenowe
K3	ma świadomość konieczności aktualizacji swojej wiedzy przyrodniczej oraz warsztatu przekazywania jej	K_K01, K_K13	Zaliczenie pisemne, Projekt indywidualny, Projekt grupowy, Udział w dyskusji, Zajęcia terenowe
K4	Projektując zajęcia z edukacji środowiskowej uwzględnia różne formy zachęcania odbiorców do podejmowania działań lokalnych na rzecz zrównoważonego rozwoju, budowania ich emocjonalnej więzi ze środowiskiem i poszanowania przyrody.	K_K07, K_K11, K_K12	Zaliczenie pisemne, Projekt indywidualny, Projekt grupowy, Udział w dyskusji, Zajęcia terenowe

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Założenia, cele i zadania kształcenia w zakresie edukacji i interpretacji środowiskowej	W1, W3, U1, K1, K3	Wykład, Ćwiczenia laboratoryjne
2.	Poszukiwanie i strukturyzacja treści z zakresu edukacji i interpretacji środowiskowej na przykładzie województwa małopolskiego	W2, W4, U2, K2, K3	Wykład, Ćwiczenia laboratoryjne
3.	Specyfika metod kształcenia i środków dydaktycznych w procesie edukacji środowiskowej	W1, W4, W5, U1, U2, U3, U4, K1, K4	Wykład, Ćwiczenia laboratoryjne

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
4.	Projektowanie scenariuszy zajęć środowiskowych w ujęciu stacjonarnym i terenowym (warsztatów terenowych)	W1, W2, W4, W5, U1, U2, U3, K3, K4	Wykład, Ćwiczenia laboratoryjne
5.	Weryfikacja praktyczna projektowanych scenariuszy zajęć środowiskowych (ćwiczenia terenowe na obszarze Krakowa i okolic)	W4, W5, U3, U4, K1, K4	Wykład, Ćwiczenia laboratoryjne
6.	Ewaluacja realizacji celów kształcenia w procesie kształcenia środowiskowego	W1, W4, W5, U2, U3, U4, K3, K4	Wykład, Ćwiczenia laboratoryjne

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład
Ćwiczenia laboratoryjne	Dyskusja, Projekt, Praca w grupie, Warsztaty

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Zaliczenie kursu uzyskuje student, który pozytywnie zaliczył kolokwium końcowe.
Ćwiczenia laboratoryjne	Zaliczenie kursu uzyskuje student, który zrealizował wszystkie projekty indywidualne i grupowe wykonywane w trakcie zajęć.

Literatura

Obowiązkowa

1. Tilden F (2019) Interpretacja dziedzictwa, Centrum Turystyki Kulturowej, Poznań, 0-279
2. Świętek, A., Cybul, P., Bargieł, K., & Piróg, D. (2022) Koncepcje i praktyki oceniania efektów kształcenia w toku zajęć terenowych i ich egzemplifikacje na ścieżce dydaktycznej w krakowskiej Nowej Hucie. Prace Komisji Edukacji Geograficznej t. 12, s. 173-191
3. Świętek, A. (2020). Implementowanie założeń kształcenia poszukującego... do edukacji geograficznej przy pomocy wybranych metod kształcenia i środków dydaktycznych. Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis Studia Geographica, 14, 24-41
4. Jagodzińska, M., & Strumińska-Doktór, A. (2019). Outdoor education wzmocnieniem realizacji zrównoważonego rozwoju. Studia Ecologiae et Bioethicae, 17(4), 55-67.
5. Fang, W. T., Hassan, A. A., & LePage, B. A. (2022). Outdoor education. In The Living Environmental Education: Sound Science Toward a Cleaner, Safer, and Healthier Future (pp. 229-260). Singapore: Springer Nature Singapore.
6. Szubert, M., & Kroh, P. (2020). Poznanie i opis krajoznawczy małej ojczyzny... oraz wzbudzenie zainteresowania uczniów regionem jako inspiracja do nauki geografii. Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis Studia Geographica, 14, 11-23

Dodatkowa

1. Świętek, A., & Osuch, W. (2020). Regional Geography Education in Poland. In Teaching) Regional Geography, proceedings of 27th Central European Conference (pp. 173-185)
2. Zawiejska, J., & Świętek, A. (2021, April). How not to miss a great opportunity? A closer look at teaching geosciences in formal education systems. In EGU General Assembly Conference Abstracts (pp. EGU21-14556)
3. Jeronen, E., Palmberg, I., & Yli-Panula, E. (2016). Teaching methods in biology education and sustainability education including outdoor education for promoting sustainability—A literature review. Education Sciences, 7(1), 1.
4. Angiel, J., Hibszer, A., Szkuła, E. (2020). Zajęcia terenowe w kształceniu geograficznym. od teorii i idei dydaktycznych do praktyki szkolnej. Wyd. Naukowe Bogucki: Poznań
5. Piróg, D.(2004). Klucz do rozpoznawania fizjonomicznych typów miast i genetycznych typów wsi. W: S. Piskorz (red.) Klucze dydaktyczne do oznaczania wybranych elementów środowiska przyrodniczo-kulturowego Polski. Wyd. Nauk. AP, Kraków, 94-107
6. Piróg, D. (2004). Klucz do rozpoznawania stylów architektonicznych budowli w Polsce. W: S. Piskorz (red.) Klucze dydaktyczne do oznaczania wybranych elementów środowiska przyrodniczo-kulturowego Polski. Wyd. Nauk. AP, Kraków, 108-120
7. Piróg D., 2003 Obserwacja i oznaczanie jako metoda optymalizacji percepcji krajobrazu kulturowego. [W:] Kultura jako przedmiot badań geograficznych. Studia teoretyczne i regionalne. Tom II. Uniwersytet Wrocławski, Wrocław, 2003, s. 219-225
8. Piróg D., 2003. Poznawcze, estetyczne i symboliczne wartości krajobrazu kulturowego Krakowa i województwa małopolskiego istotą edukacji kulturowej i regionalnej. [W:] Kulturowy aspekt badań geograficznych. Studia teoretyczne i regionalne. Tom III. Uniwersytet Wrocławski, Wrocław, 2003, s. 101-109.
9. Piróg D., Zapała M., 2007, Strategie motywowania w procesie edukacji regionalnej [w:] Region w edukacji przyrodniczo- geograficznej, pod red. M. Strzyż, A. Zielińskiego [w:] Nauki Geograficzne w badaniach regionalnych Tom IV, Instytut Geografii Akademii Świętokrzyskiej im. J. Kochanowskiego, Kielce, s.97- 104
10. Wójtowicz B., Geografia, rozwój zrównoważony, edukacja ekologiczna. Kraków 2010, Wyd. Nauk. UP.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	15
Ćwiczenia laboratoryjne	30
Pozostałe godziny w kontakcie	2
Przygotowanie do zajęć	3

Przygotowanie projektu	20
Przygotowanie do zaliczenia	5
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 75
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
K_K01	Absolwent/ka ma świadomość konieczności ciągłego podnoszenia kompetencji zawodowych oraz autorefleksji dotyczącej posiadanej wiedzy i umiejętności w zakresie ekoturystyki.
K_K04	Absolwent/ka docenia tradycję i dziedzictwo kulturowe w skali lokalnej i globalnej. Ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego.
K_K07	Absolwent/ka jest świadomy potrzeby organizacji imprez turystycznych w sposób minimalizujący wpływ na środowisko.
K_K11	Absolwent/ka rozumie potrzebę zwiększenia wrażliwości społecznej na przyrodę.
K_K12	Absolwent/ka wykazuje aktywną postawę kształtowania wzorców świadomej konsumpcji wśród uczestników imprez ekoturystycznych.
K_K13	Absolwent/ka kultywuje i wdraża wzory właściwego postępowania w środowisku pracy i poza nim.
K_U01	Absolwent/ka umie dostosować się do zmieniających się warunków przyrodniczych (w tym pogodowych) oraz potrafi zachować się w sytuacjach nie w pełni przewidywalnych; potrafi oszacować ryzyko przebywania w terenie indywidualnie i dla grupy.
K_U02	Absolwent/ka tworzy produkty ekoturystyczne oraz potrafi dostosować je do dynamicznych trendów na rynku turystycznym.
K_U04	Absolwent/ka potrafi komunikować się z otoczeniem, w tym za pomocą nowoczesnych mediów i dostosowywać przekazywaną wiedzę do wybranych grup społecznych.
K_U06	Absolwent/ka opracowuje merytoryczną treść imprez ekoturystycznych, materiałów i programów edukacyjnych wykorzystując zaawansowaną wiedzę o środowisku i trendach w ekoturystyce.
K_W01	Absolwent/ka zna teorię ekoturystyki. Nazywa i szczegółowo objaśnia pojęcia z zakresu turystyki opartej na zasobach środowiska przyrodniczego (nature-based tourism).
K_W08	Absolwent/ka zna zasady bezpieczeństwa kształcenia i pracy.
K_W09	Absolwent/ka stosuje zaawansowaną wiedzę z zakresu celów i zasad funkcjonowania obszarów chronionych w czasie planowania i realizacji imprez oraz edukacji środowiskowej.
K_W11	Absolwent/ka charakteryzuje procesy zachodzące w geosferze, hydrosferze i atmosferze, biosferze oraz potrafi wyjaśnić ich zróżnicowanie przestrzenne i ich uwarunkowania.
K_W16	Absolwent/ka potrafi sformułować wypowiedź o charakterze popularnonaukowym objaśniającym walory przyrodnicze krajobrazów/obszarów o różnej genezie.
K_W20	Absolwent/ka rozumie, że przyroda jest centralnym elementem doświadczenia turysty w czasie wypraw/imprez ekoturystycznych.
K_W21	Absolwent/ka objaśnia przestrzenne zróżnicowanie stref bioklimatycznych na świecie oraz zna prognozy zmian wynikające z globalnych zmian klimatu.